

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2005. gada 8. novembrī*

Lieta C-443/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 68. un 234. pantam, ko *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2003. gada 17. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2003. gada 20. oktobrī, tiesvedībā

Götz Leffler

pret

Berlin Chemie AG.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*] (referents) un J. Malenovskis [*J. Malenovský*], tiesneši S. fon Bārs [*S. von Bahr*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un M. Ilešičs [*M. Ilešič*],

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

ģenerālvokāte K. Štiksa-Hakla [*C. Stix-Hackl*],
sekretāre M. Fereira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 12. aprīlī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Leflera [*Leffler*] vārdā — D. Reipma [*D. Rijpma*] un R. Bakelss [*R. Bakels*],
advocaten,
- *Berlin Chemie AG* vārdā — A. Hagedorns [*A. Hagedorn*], B. Gabriels
[*B. Gabriel*] un J. I. van Vleimens [*J. I. van Vlijmen*], *advocaten*,
- Nīderlandes valdības vārdā — H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*] un
K. M. Viselsa [*C. M. Wissels*], pārstāvji,
- Vācijas valdības vārdā — V. D. Plesings [*W.-D. Plessing*], pārstāvis,
- Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un A. Bodāra-Ermāna
[*A. Bodard-Hermant*], pārstāvji,
- Portugāles valdības vārdā — L. Fernandišs [*L. Fernandes*] un M. Fernandiša
[*M. Fernandes*], pārstāvji,
- Somijas valdības vārdā — T. Pinne [*T. Pynnä*], pārstāve,

— Eiropas Kopienų Komisijas vārdā — A. M. Rušo-Žoē [*A.-M. Rouchaud-Joët*] un R. Trousterss [*R. Troosters*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 28. jūnijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 2000. gada 29. maija Regulas (EK) Nr. 1348/2000 par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs (OV L 160, 37. lpp.; turpmāk tekstā — “Regula”) 8. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā Leflers [*Leffler*], ar dzīvesvietu Nīderlandē, pret Vācijas sabiedrību *Berlin Chemie AG* (turpmāk tekstā — “*Berlin Chemie*”), lai tiktu atcelts Leflera īpašuma apķīlājums, ko uzlikusi šī sabiedrība.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Regulas mērķis ir uzlabot tiesvedības efektivitāti un ātrumu, nosakot tiesas un ārpustiesas dokumentu tiešās nosūtīšanas principu.

- 4 Pirms Regulas stāšanās spēkā lielākajai daļai dalībvalstu bija saistoša Hāgas 1965. gada 15. novembra Konvencija par tiesas un ārpustiesas civillietu un komercietu dokumentu izsniegšanu ārvalstīs, kas nosaka administratīvās sadarbības mehānismu, kurš ļauj veikt dokumentu izsniegšanu ar centrālās iestādes starpniecību. Turklāt protokola IV pants pielikumā 1968. gada 27. septembra Konvencijai par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.), kurā izdarīti grozījumi ar 1978. gada 9. oktobra Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanas (OV L 304, 1. lpp., un teksts ar grozījumiem — 77. lpp.), 1982. gada 25. oktobra Konvenciju par Grieķijas Republikas pievienošanas (OV L 388, 1. lpp.), 1989. gada 26. maija Konvenciju par Spānijas Karalistes un Portugāles Republikas pievienošanas (OV L 285, 1. lpp.) un ar 1996. gada 29. novembra Konvenciju par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanas (OV 1997, C 15, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Briseles Konvencija”), paredz tiešāku izsniegšanas veidu. Minētā protokola IV panta otrā daļa nosaka:

“Ja saņēmēja valsts neiebilst, iesniedzot paziņojumu Eiropas Kopienu Padomes Ģenerālsekretāram, attiecīgais tās valsts ierēdnis, kurā dokuments tika sagatavots, var arī tieši nosūtīt šādus dokumentus atbilstošajām valsts iestādēm valstī, kurā atrodas to adresāts. Šajā gadījumā izdevējas valsts ierēdnim ir jānosūta dokumenta kopija saņēmējas valsts ierēdnim, kurš ir atbildīgs par tā nosūtīšanu adresātam. Dokuments ir nosūtāms saņēmējas valsts likumā noteiktajā kārtībā. Nosūtīšanas fakts ir jākonstatē ar apliecinājumu, kas tieši jānosūta izdevējas valsts ierēdnim.”

- 5 Tieslietu ministriju padome 1993. gada 29. un 30. oktobra sanāksmē pilnvaroja darba grupu ar nosaukumu “Tiesību aktu vienkāršošanas un nosūtīšanas darba grupa” izstrādāt instrumentu dokumentu apmaiņas starp dalībvalstīm procedūras vienkāršošanai un paātrināšanai. Šī darba noslēgumā, pamatojoties uz LES K 3. pantu (LES K 1.–K 9. pants tika aizvietots ar LES 29.–42. pantu), tika pieņemta

Konvencija par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu ārvalstīs (turpmāk tekstā — "Konvencija"). Šī konvencija tika pieņemta ar Eiropas Savienības Padomes 1997. gada 26. maija aktu (OV C 261, 1. lpp.; Konvencijas teksts — 2. lpp.; Protokols par Tiesas sniegto Konvencijas interpretāciju — 17. lpp.).

- 6 Konvencija nav stājusies spēkā. Tā kā tās tekstu lielā mērā pārņēma Regulā, tika izmantots šīs konvencijas skaidrojošais ziņojums (OV 1997, C 261, 26. lpp.), lai paskaidrotu minētās regulas interpretāciju.

- 7 Pēc Amsterdamas līguma spēka stāšanās Komisija 1999. gada 26. maijā iesniedza Padomei direktīvas projektu par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (OV C 247 E, 11. lpp.).

- 8 Kad šis dokuments tika iesniegts Eiropas Parlamentam, tas vēlējās, lai šo dokumentu pieņemtu regulas formā. Savā ziņojumā (A5-0060/1999 galīgā redakcija, 1999. gada 11. novembris) Parlaments šajā sakarā atzīmēja:

"Regula atšķirībā no direktīvas var nodrošināt ātru, skaidru un viendabīgu Kopienas tiesību aktu īstenošanu, kas atbilst sasniedzamajam mērķim. Šāda veida instruments turklāt tika izmantots citu konvenciju, kuras šobrīd tiek izskatītas, "apstiprināšanai no Kopienas puses."

9 Regulas preambulas otrais apsvērumš paredz:

“Pareiza iekšējā tirgus darbība ir saistīta ar vajadzību uzlabot un paātrināt tiesas un ārpustiesas civillietu un komercietu dokumentu nosūtīšanu izsniegšanai dalībvalstīs.”

10 Minētās regulas preambulas septītais līdz desmitais apsvērumš nosaka:

“(7) Nosūtīšanas ātrums prasa visu atbilstīgo līdzekļu izmantošanu, ar noteikumu, ka tiek ievēroti dažī nosacījumi attiecībā uz dokumenta salasāmību un ticamību. Drošība nosūtīšanas laikā prasa, lai nosūtāmajam dokumentam tiktu pievienota iepriekš iespiesta veidlapa, kas jāaizpilda tās vietas valodā, kurā jāveic dokumenta izsniegšana, vai citā valodā, kas ir pieņemta attiecīgajā dalībvalstī.

(8) Lai nodrošinātu šīs regulas efektivitāti, iespēja atteikties izniegt dokumentus ir tikai ārkārtas situācijās.

(9) Nosūtīšanas ātrums prasa dokumentu izsniegšanu tūlīt pēc dokumenta saņemšanas. Tomēr, ja izsniegšana nav veikta viena mēneša laikā, saņēmējai iestādei būtu jāinformē sūtītāja iestāde. Šā termiņa beigas nenozīmē, ka pieprasījums ir jānosūta atpakaļ sūtītājai iestādei, ja ir skaidrs, ka izsniegšana ir iespējama pieņemamā termiņā.

(10) Adresāta interešu aizsardzībai izsniegšana būtu jāveic tās vietas oficiālajā valodā vai vienā no oficiālajām valodām, kurā to veic, vai arī citā izcelsmes dalībvalsts valodā, kuru adresāts saprot.”

11 Regulas 4. panta 1. punkts paredz:

“Tiesas dokumentus tieši un pēc iespējas drīzāk nosūta iestādēm, kas izraudzītas, pamatojoties uz 2. pantu.”

12 Regulas 5. pants nosaka:

“Dokumentu tulkošana

1. Sūtītāja iestāde, kurai iesniedzējs iesniedz dokumentu nosūtīšanai, paziņo, ka adresāts var atteikties to pieņemt, ja tas nav kādā no 8. pantā noteiktajām valodām.

2. Iesniedzējs sedz visas tulkošanas izmaksas pirms dokumenta nosūtīšanas, neietekmējot visus turpmākus tiesas vai kompetentas iestādes lēmumus par šādu izmaksu segšanu.”

13 Regulas 7. pants nosaka:

“Dokumentu izsniegšana

1. Saņēmēja iestāde pati izsniedz vai liek izsniegt dokumentu vai nu saskaņā ar saņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem, vai sūtītājas iestādes īpaši lūgtā veidā, ja vien šāda metode nav pretrunā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem.

2. Visi pasākumi, kas ir vajadzīgi dokumenta izsniegšanai, ir jāveic pēc iespējas ātri. Tomēr, ja nav bijis iespējams veikt izsniegšanu mēnesi pēc saņemšanas, saņēmēja iestāde informē sūtītāju iestādi ar apliecinājumu uz pielikumā norādītās standarta veidlapas, ko sastāda saskaņā ar 10. panta 2. punktā minētajiem nosacījumiem. Termiņu aprēķina saskaņā ar saņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem.”

14 Regulas 8. pants paredz:

“Atteikums pieņemt dokumentu

1. Saņēmēja iestāde informē adresātu, ka viņš var atteikties pieņemt dokumentu izsniegšanai, ja tas nav kādā no šīm valodām:

a) saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai, ja šajā valstī ir vairākas oficiālās valodas, tās vietas oficiālajā valodā vai valodās, kurā veic izsniegšanu; vai

b) sūtītājas dalībvalsts valodā, ko adresāts saprot.

2. Ja saņēmēja iestāde ir informēta, ka adresāts atsakās pieņemt dokumentu saskaņā ar 1. punktu, tā nekavējoties informē sūtītāju iestādi ar 10. pantā noteikto apliecinājumu un nosūta atpakaļ lūgumu un dokumentus, kas ir jāpārtulko.”

15 Regulas 9. pants nosaka:

“Izsniegšanas diena

1. Dokumenta izsniegšanas diena saskaņā ar 7. pantu ir diena, kurā to izsniedz saskaņā ar saņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem, neskarot 8. pantu.

2. Tomēr, ja dokuments ir jāizsniedz konkrētā termiņā saistībā ar prasībām, kas jāiesniedz tiesā vai kuras izskata tiesā izcelsmes dalībvalstī, attiecībā uz lūguma iesniedzēju ir jāievēro diena, kas noteikta attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos.

3. Dalībvalsts uz piecu gadu pārejas laiku tomēr ir pilnvarota atkāpties no 1. un 2. punkta noteikumiem atbildīgu iemeslu dēļ.

Dalībvalsts šādu pagaidu termiņu var atjaunināt reizi piecos gados tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar tās tiesību sistēmu. Attiecīgā dalībvalsts informē Komisiju par šādas atkāpes saturu un lietas apstākļiem.”

16 Regulas 19. pants nosaka:

“Atbildētāja neierašanās tiesā

1. Ja tiesas pavēste vai līdzvērtīgs dokuments bija jānosūta citai dalībvalstij izsniegšanas nolūkā saskaņā ar šīs regulas noteikumiem, bet atbildētājs nav ieradies, spriedums netiek pasludināts, kamēr nav konstatēts, ka:

a) dokuments tika izsniegts veidā, kas noteikts saņēmējas dalībvalsts tiesību aktos dokumentu izsniegšanai lietās pret personām, kuras atrodas tās teritorijā;

vai

b) dokuments tika faktiski nodots atbildētājam vai viņa dzīvesvietā ar citu šajā konvencijā noteiktu metodi;

un ka abos šajos gadījumos izsniegšana tika veikta pietiekami laicīgi, lai atbildētājs varētu sagatavoties aizstāvībai.

[..]”

- 17 Regula paredz dažādu pielikumā esošo veidlapu izmantošanu. Vienas no šīm veidlapām, kas izveidota atbilstoši Regulas 10. pantam, nosaukums ir "Apliecinājums par izsniegšanu un izsniegtā dokumenta kopija". Šīs veidlapas 14. punkts paredz ierakstu par to, ka adresāts atsakās pieņemt dokumentu tajā izmantotās valodas dēļ. Tās pašas veidlapas 15. punkts norāda dažādus iemeslus, kādēļ dokuments nav ticis izsniegts.
- 18 Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.) 26. panta 1.–3. punkts nosaka:

"1. Ja atbildētājs, kura domicils [dzīvesvieta] atrodas vienā no dalībvalstīm, ir iesūdzēts tiesā citā dalībvalstī un neierodas tiesā, tiesa pēc pašas ierosmes paziņo, ka tai nav jurisdikcijas, ja vien jurisdikciju neatvasina no šīs regulas noteikumiem.

2. Tiesa pārtrauc lietas izskatīšanu, kamēr nav pierādīts, ka atbildētājs laikus ir varējis saņemt dokumentu par lietas ierosināšanu vai līdzvērtīgu dokumentu, lai varētu nodrošināt sev aizstāvību, vai ka šajā sakarā ir veikti visi vajadzīgie pasākumi.

3. Padomes Regulas (EK) Nr. 1348/2000 [..] 19. pantu piemēro šā panta 2. punkta noteikumu vietā, ja dokuments, uz kura pamata tiek ierosināta lieta, vai līdzvērtīgs dokuments jānosūta no vienas dalībvalsts uz citu saskaņā ar šo regulu."

- 19 Turklāt Regulas Nr. 44/2001 34. panta 2. punkts paredz, ka dalībvalstī pieņemtais lēmums netiek atzīts citā dalībvalstī, ja “dokuments, ar kuru ierosināta lieta, vai līdzīgs dokuments nav uzrādīts pietiekami laicīgi, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, ja vien atbildētājs nav uzsācis sprieduma pārsūdzēšanas procedūru, kad to bija iespējams darīt”.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 20 No lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ar 2001. gada 21. jūnija pavēsti Leflers izsauca *Berlin Chemie* uz *Rechtbank te Arnhem* [Arnhemas tiesa] pie tās prezidenta pagaidu noregulējuma panākšanai, lai panāktu, ka tiek atcelts apķīlājums, ko šī sabiedrība uzlikusi, kā arī izpildraksta izdošanu, kas aizliedz tai no jauna iekļāt šo īpašumu. *Berlin Chemie* apstrīdēja Leflera pieteikumu, un ar 2001. gada 13. jūlija rīkojumu *Rechtbank te Arnhem* prezidents to noraidīja.
- 21 Ar 2001. gada 27. jūlija tiesas pavēsti, kas izsniegta *Berlin Chemie* pārstāvim, Leflers iesniedza apelācijas sūdzību *Gerechthof te Arnhem* [Arnhemas Reģionālā apelācijas tiesa]. *Berlin Chemie* tika izsaukta uz 2001. gada 7. augusta šīs tiesas sēdi.
- 22 Tomēr, tā kā attiecīgā lieta vēl nebija ietverta *Gerechthof* reģistrā, Leflers 2001. gada 9. augustā iesniedza pavēsti ar grozījumiem. Saskaņā ar šo pavēsti *Berlin Chemie* tika izsaukta uz tiesas sēdi 2001. gada 23. augustā, tomēr uz to neieradās.

- 23 *Gerechtshof* nolēma atlikt lēmuma pieņemšanu par Leflera pieteikumu pieņemt aizmugurisku lēmumu prasībā pret *Berlin Chemie*, lai Lefleram dotu iespēju izsaukt minēto sabiedrību uz tiesas sēdi atbilstoši Nīderlandes Civilprocesa kodeksa (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) (bijušajam) 4. panta 7. punktam un Regulai.
- 24 Ar 2001. gada 7. septembra tiesas pavēsti, par kuru tika paziņots *Gerechtshof* ģenerālprokuratūrai, *Berlin Chemie* tika izsaukta uz 2001. gada 9. oktobra tiesas sēdi. Šī sabiedrība tomēr neieradās uz minēto tiesas sēdi.
- 25 *Gerechtshof* no jauna nolēma atlikt lēmuma pieņemšanu par Leflera pieteikumu par lēmuma aizmugurisku pieņemšanu prasībā, šoreiz cerot, ka tiks iesniegta informācija par to, ka dokuments tika izsniegts atbilstoši Regulas 19. pantam. Noteikti dokumenti tika iesniegti 2001. gada 4. decembra tiesas sēdē.
- 26 Ar 2001. gada 18. decembra spriedumu *Gerechtshof* atteicās pieņemt aizmugurisku lēmumu prasībā pret *Berlin Chemie* — kā to prasīja Leflers — un nosprieda, ka process ir izbeidzams.
- 27 Minētā sprieduma atbilstošie punkti, uz ko atsaucas iesniedzējtiesa, ir šādi:

“3.1. No iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka *Berlin Chemie* adresētās tiesas pavēstes izsniegšana notika atbilstoši Vācijas likumam, tomēr *Berlin Chemie* atteicās saņemt šos dokumentus tādēļ, ka tie nebija pārtulkoti vācu valodā.

3.2. Tiesas pavēste, ko izsniedza Vācijā, netika pārtulkota saņēmējas valsts oficiālajā valodā vai tādā valodā, ko adresāts saprot. Līdz ar to nav izpildīta EK Regulas par paziņojumiem 8. panta prasība. Tā rezultātā ir jānoraida lūgums skatīt lietu pēc būtības.”

28 Leflers iesniedza kasācijas sūdzību par 2001. gada 18. decembra spriedumu. Viņš apgalvo, ka *Gerechthof* ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā šā sprieduma pamatojuma daļas 3.2. punktā. Atbilstoši tā norādītajam minētajai tiesai bija jāpieņem lēmums aizmuguriski; pakārtoti viņš uzskata, ka tai bija jānosaka jauns tiesas sēdes datums un jāizdod rīkojums, ka *Berlin Chemie* ir jāuzaicina ierasties uz tiesas sēdi tajā dienā, novēršot iespējamās kļūdas iepriekšējā dokumentā.

29 Iesniedzējtiesa atzīst, ka Regulas 8. pants neparedz sekas atteikumam saņemt paziņojumu. Tā tostarp atzīmē:

“[...] Var atzīt — tā kā adresāts pamatotu iemeslu dēļ atteicās saņemt dokumentu, ir jāuzskata, ka nekāds paziņojums netika sniegts. Tomēr tāpat ir ticams, ka būtu jāatzīst, ka pēc tam, kad adresāts atteicās saņemt dokumentu, šo trūkumu var novērst, iesniedzot adresātam tā tulkojumu. Pēdējā no minētajiem gadījumiem pastāv jautājums par termiņiem un metodēm, saskaņā ar kurām tulkojums ir jāiesniedz adresātam. Vai, lai nosūtītu tulkojumu adresātam, ir jāievēro noteikumi, kas norādīti Regulā dokumentu izsniegšanai, vai to var nosūtīt brīvā formā? Turklāt ir būtiski zināt, vai, ja ir iespēja veikt šādu labojumu, ir piemērojami valsts procesuālie noteikumi.”

30 *Hoge Raad der Nederlanden* [Nīderlandes Augstākā tiesa] attiecīgi nolēma atlikt lēmuma pieņemšanu un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

“1) Vai Regulas 8. panta 1. punkts ir jāinterpretē tā, ka, ja adresāts atsakās saņemt dokumentu tādēļ, ka nav ievēroti noteikumi, ko nosaka šī tiesību norma attiecībā uz valodas prasībām, nosūtītājs var novērst šo trūkumu?

2) Negatīvas atbildes uz pirmo jautājumu gadījumā — vai atteikumam saņemt dokumentu ir tiesiskas sekas, kas izpaužas tā, ka dokumentam tiek atņemta jebkāda iedarbība?

3) Apstiprinošas atbildes uz pirmo jautājumu gadījumā:

a) kādā termiņā un kādā veidā tulkojums ir jānosūta adresātam;

vai Regulas noteikumi attiecībā uz dokumentu izsniegšanu attiecas arī uz tulkojuma nosūtīšanu, vai arī to var nosūtīt brīvā formā;

b) vai iespējai novērst šo trūkumu ir piemērojami valsts procesuālie noteikumi?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 31 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai Regulas 8. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja dokumenta adresāts atsakās pieņemt šo dokumentu tādēļ, ka tas netika sagatavots saņēmējas valsts oficiālajā valodā vai valodā, ko minētais adresāts saprot, nosūtītājs var iesniegt trūkstošo tulkojumu.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

- 32 Vācijas un Somijas valdības uzskata, ka atteikuma saņemt dokumentu sekas reglamentē valsts tiesības. Šā apgalvojuma pamatojumam tās atsaucas uz komentāru 5. un 8. pantu, kas ietverti Konvencijas skaidrojošajā ziņojumā, uz Tiesas atsauci 1990. gada 3. jūlija spriedumā lietā C-305/88 *Lancray* (*Recueil*, I-2725. lpp., 29. punkts) uz valsts tiesībām, lai izvērtētu izsniegšanas nepilnību iespējamo labojumu, kā arī uz Regulas sagatavošanas dokumentiem (*travaux préparatoires*), ko apraksta komentētājs, no kuriem izriet, ka dalībvalstu delegācijas neatbalstīja, lai Regula iejauktos valsts procesuālajos noteikumos. Piemērojamais valsts tiesiskais regulējums piedāvā risinājumu par to, vai ir vai nav jāatļauj iesniegt trūkstošo tulkojumu.
- 33 Leflers, Nīderlandes, Francijas un Portugāles valdības, kā arī Komisija savos mutvārdu apsvērumos apgalvo, ka dokumenta saņemšanas atteikuma sekām ir jāizriet no Regulas neatkarīgas interpretācijas un ka atbilstoši tai ir jāatļauj iesniegt

trūkstošo tulkojumu. Kā pierādījumu tam tās norāda uz Regulas mērķi paātrināt un vienkāršot dokumenta izsniegšanas procesu un pasvītro, ka, ja netiktu atļauts iesniegt trūkstošo tulkojumu, Regulas 5. panta 1. punktam tiktu atņemta tā lietderīgā iedarbība, jo šajā gadījumā uzņēmēji neuzņemsies nekādu risku un sistemātiski lūgs tulkot dokumentus. Turklāt tās atzīmē, ka frāzei “kas ir jāpārtulkot”, kas ir ietverta Regulas 8. panta 2. punktā, ir jēga tikai tad, ja ir iespējams nosūtīt trūkstošo tulkojumu, tāpat uz to norāda arī tas, ka noteikti Konvencijas skaidrojošā ziņojuma punkti liek pieļaut, ka šāda iespēja pastāv.

- 34 Komisija turklāt iesniedz papildu informāciju, kas pierāda, ka tulkojuma neesamība nav uzskatāma par pamatu dokumenta neizsniegšanai. Proti, standarta veidlapās ir dažādas atzīmes par parastā paziņojuma neesamību (atbilstoši Regulas 10. pantam izveidotās veidlapas 15. punkts) un par atteikumu saņemt dokumentu valodas dēļ (tās pašas veidlapas 14. punkts). Turklāt Regulas 8. panta 2. punkts reglamentē dokumentu, kuru tulkojums ir pieprasīts, un nevis visu dokumentu izsniegšanu, kā tas būtu, ja paziņošanai nebūtu nekādas iedarbības. Komisija uzsver, ka neviens tiesību akts neparedz automātisku izsniegšanas atcelšanu gadījumā, ja netiek izsniegts tā tulkojums, un ka šāda automātiskā atcelšana ir pretēja principam, saskaņā ar kuru atcelšana ir jāparedz ar likumu (“nav atcelšanas bez likuma”). Visbeidzot, tā uzsver, ka pilnīga atcelšana pārsniedz to, kas vajadzīgs, lai aizsargātu adresāta intereses, kaut arī nevar atcelt tiesību aktu, ja par to nav iesniegta sūdzība (“nav atcelšanas bez sūdzības”).

- 35 *Berlin Chemie* apgalvo, ka nevar vienkāršot paziņošanu tā, ka tas apdraud adresāta tiesisko drošību vai adresāta tiesības. Adresātam ir jāspēj ātri saprast, kāda veida procesā tas ir iesaistīts, un pienācīgi sagatavot savu aizstāvību. *Berlin Chemie* atzīmē, ka, ja pastāv šaubas par attiecīgā procesa steidzamību, dokumenta adresāts aiz piesardzības pats pārtulkos šo dokumentu, tomēr viņam nav jāuzņemas risks un izmaksas tulkojuma neesamības dēļ. Turpretī nosūtītājs ir informēts par risku, kas ir

saistīts ar tulkojuma neesamību, un var veikt pasākumus, lai no tā izvairītos. Visbeidzot, atļauja nosūtīt trūkstošo tulkojumu palēninātu procesu, it īpaši gadījumā, ja tiesai vispirms ir jānosaka, vai atteikums saņemt netulkotu dokumentu ir attaisnojams. Līdz ar to varētu rasties noteiktas nelikumības šajā sakarā.

- 36 Leflers un Nīderlandes valdība norāda, ka adresāta, kas ir atbildētājs prāvā, aizsardzību pietiekami nodrošina Regulas 19. pants. Tāpat kā Francijas valdība tie uzskata, ka tiesa ir pilnvarota noteikt termiņus, lai ņemtu vērā attiecīgo lietas dalībnieku intereses un arī ļautu atbildētājam sagatavot savu aizstāvību. Attiecībā uz procesa aizkavēšanu tādēļ, ka ir jānodrošina trūkstošais tulkojums, Nīderlandes valdība apgalvo, ka tas būtiski skartu prasītāju un nevis atbildētāju, kas ir adresāts.

Tiesas atbilde

- 37 Ir jāatzīst, ka Regulas 8. pants neparedz tiesiskas sekas adresāta atteikumam saņemt dokumentu tādēļ, ka tas netika sagatavots saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai izdevējas dalībvalsts valodā, ko adresāts saprot.
- 38 Tomēr citas Regulas tiesību normas — mērķis, kas atgādināts šās regulas preambulas otrajā un sestajā līdz devītajā apsvērumā, — nodrošināt dokumentu ātru un efektīvu nosūtīšanu un lietderīgu iedarbību, iespēja, ko paredz minētās regulas 5. un 8. pants, — netulkot dokumentu saņēmējas valsts oficiālajā valodā, norāda uz to, ka dokumenta izsniegšana netiek uzskatīta par spēkā neesošu, ja adresāts to atsakās

saņemt tādēļ, ka tas nav sagatavots minētajā valodā vai izdevējas dalībvalsts valodā, ko adresāts saprot, tomēr pieļauj tulkojuma neesamības novēršanas iespēju.

- 39 Vispirms ir jāatzīst, ka neviena Regulas tiesību norma neparedz, ka atteikšanos saņemt dokumentu 8. panta neievērošanas dēļ varētu uzskatīt par šī dokumenta neizsniegšanu. Tieši otrādi — kaut arī Regula neprecizē tiešas sekas atteikumam pieņemt dokumentu, vismaz vairākas tās tiesību normas ļauj uzskatīt, ka tulkojuma neesamība var tikt novērsta.
- 40 Tādējādi frāze “dokumenti, kas ir jāpārtulko”, kas ir ietverta Regulas 8. panta 2. punktā, nozīmē, ka adresāts var lūgt tulkojumu un tādēļ nosūtītājs var nosūtīt trūkstošo tulkojumu. Šī frāze atšķiras no frāzes “nosūtītie dokumenti”, kas ir izmantota Regulas 6. panta 2. un 3. punktā, lai apzīmētu visus dokumentus kopumā, ko nosūta izdevēja iestāde saņēmējai iestādei, un nevis tikai dažus dokumentus.
- 41 Tāpat atbilstoši Regulas 10. pantam izveidotā standarta veidlapa, kas apstiprina, vai dokuments tika vai netika izsniegts, neietver atteikumu pieņemt dokumentu izmantotās valodas dēļ kā iespējamo iemeslu tam, ka dokuments uzskatāms par neizsniegtu, bet paredz šai frāzei atsevišķu aili. Tas ļauj secināt, ka atteikums pieņemt dokumentu nav uzskatāms par dokumenta neizsniegšanu.
- 42 Turklāt, pieņemot, ka šo atteikumu nekādi nevarēs novērst, tiktu ietekmētas nosūtītāja tiesības tā, ka tas nekad neuzņemtos risku nosūtīt netulkotu dokumentu, tādējādi apdraudot Regulas lietderību un it īpaši tās tiesību normas attiecībā uz dokumentu tulkojumu, kas būtu pretēji mērķim nodrošināt to ātru nosūtīšanu.

- 43 Šādu interpretāciju nevar atspēkot ar argumentu, ka atteikuma pieņemt dokumentu sekas ir jānosaka ar valsts tiesību aktiem. Šajā sakarā nevar likumīgi atsaukties uz komentāriem, kas ietverti Konvencijas skaidrojošajā ziņojumā, iepriekš minētajā Tiesas spriedumā lietā *Lancray* un Regulas sagatavošanas dokumentos.
- 44 Ja valsts tiesības noteiktu, vai ir pieņemams princips, ka tulkojuma neesamību var novērst, tas traucētu vienotai Regulas piemērošanai, jo dalībvalstis šajā sakarā var paredzēt dažādus risinājumus.
- 45 Amsterdamas līguma mērķis izveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, tādējādi piešķirot Kopienai jaunu dimensiju, un tādas sistēmas pārceļšana no LES uz EKL, kas ļauj pieņemt tiesību aktus attiecībā uz sadarbību tieslietu jomā pārrobežu civillietās, apstiprina dalībvalstu gribu noteikt šādus pasākumus Kopienas tiesiskajā kārtībā un tādējādi izveidot principu, ka šie tiesību akti ir interpretējami autonomi.
- 46 Turklāt tas, ka tika izvēlēta regulas forma, nevis — kā Komisija sākumā piedāvāja — direktīvas forma, norāda uz to, cik svarīgi Kopienas likumdevējam ir, lai minētās regulas tiesību normas tiktu piemērotas tieši un vienveidīgi.
- 47 No tā izriet — kaut arī komentāri Konvencijas, kas tika pieņemta, pirms Amsterdamas līgums stājās spēkā, skaidrojošajā ziņojumā ir lietderīgi, uz tiem nevar atsaukties, lai apstrīdētu Regulas autonomo interpretāciju, kura paredz vienotas sekas atteikumam pieņemt dokumentu tādēļ, ka šis dokuments netika sagatavots saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai izdevējas dalībvalsts valodā, ko saprot dokumenta adresāts. Turklāt ir jāatzīmē, ka Tiesas judikatūra, kas izriet no

iepriekš minētā sprieduma lietā *Lancray*, tika izveidota kontekstā ar cita veida juridiskā instrumenta interpretēšanu, kas atšķirībā no Regulas nebija paredzēts dokumentu izsniegšanas sistēmas izveidošanai Kopienas ietvaros.

48 Visbeidzot, attiecībā uz Vācijas valdības secinājumiem, kas izriet no sagatavošanas dokumentiem, ko apraksta komentētājs, pietiek atzīmēt, ka pieņemamā dalībvalstu delegāciju griba netika realizēta pašā Regulas tekstā. No tā izriet, ka nevar atsaukties uz šiem sagatavošanas dokumentiem, lai apstrīdētu Regulas autonomo interpretāciju, kuras mērķis ir nodrošināt tajā ietvertu tiesību normu lietderīgo iedarbību, lai tā tiktu vienādi piemērota Kopienā atbilstoši tās mērķim.

49 Tāda šās regulas interpretācija, kas paredz iespēju novērst tulkojuma neesamību kā vienotas sekas atteikumam pieņemt dokumentu tādēļ, ka šis dokuments netika sagatavots saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai izdevējas dalībvalsts valodā, ko saprot dokumenta adresāts, neapstrīd valsts tiesību nozīmīgumu un valsts tiesas lomu. Kā tas izriet no pastāvīgās judikatūras — ja nav atbilstošu Kopienas tiesību normu, katras dalībvalsts iekšējā tiesiskajā kārtībā jānosaka procesuālie noteikumi par vēršanos tiesā, kas ir paredzēti individu to tiesību aizsardzībai, kuras izriet no Kopienas tiesību tiesās iedarbības (skat. it īpaši Tiesas 1976. gada 16. decembra spriedumu lietā 33/76 *Rewe, Recueil*, 1989. lpp., 5. punkts).

50 Tiesa tomēr precizē, ka šie noteikumi nevar būt mazāk labvēlīgi nekā tie, kas regulē tiesības, kuras izriet no iekšējās tiesiskās kārtības (līdzvērtības princips), un tie nevar padarīt praktiski neiespējamu vai pārmērīgi grūtu ar Kopienas tiesisko kārtību piešķirto tiesību īstenošanu (efektivitātes princips) (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Rewe*, 5. punkts; Tiesas 1997. gada 10. jūlija spriedumu lietā C-261/95 *Palmisani, Recueil*, I-4025. lpp., 27. punkts, un 1998. gada 15. septembra spriedumu

lietā C-231/96 *Edis, Recueil*, I-4951. lpp., 34. punkts). Šajā sakarā — kā to atzīmēja ģenerāladvokāte tās secinājumu 38. un 64. punktā — efektivitātes princips liek valsts tiesai piemērot procesuālos noteikumus, ko paredz tās iekšējā tiesiskā kārtība, tikai tad, ja tie neapdraud regulas jēgu un mērķi.

51 No tā izriet — ja Regula neparedz noteiktu notikumu sekas, valsts tiesai principā ir jāpiemēro attiecīgās valsts tiesības, nodrošinot pilnīgu Kopieniu tiesību efektivitāti, līdz ar to valsts tiesa vajadzības gadījumā var nepiemērot valsts noteikumus, kas šai efektivitātei rada šķēršļus, vai interpretēt tādu valsts noteikumu, kas ticis izstrādāts tikai lietošanai šajā valstī, lai to piemērotu attiecīgajai pārrobežu situācijai (šajā sakarā skat. it īpaši Tiesas 1978. gada 9. marta spriedumu lietā 106/77 *Simmenthal, Recueil*, 629. lpp., 16. punkts; 1990. gada 19. jūnija spriedumu lietā C-213/89 *Factortame u.c., Recueil*, I-2433. lpp., 19. punkts; 2001. gada 20. septembra spriedumu lietā C-453/99 *Courage un Crehan, Recueil*, I-6297. lpp., 25. punkts, un 2002. gada 17. septembra spriedumu lietā C-253/00 *Muñoz un Superior Fruiticola, Recueil*, I-7289. lpp., 28. punkts).

52 Tāpat valsts tiesai ir jānodrošina, lai tiktu aizsargātas attiecīgo lietas dalībnieku tiesības, it īpaši iespēja dokumenta adresātam sagatavot pietiekamā laika posmā savu aizstāvību vai dokumenta sūtītāja tiesības neciest no negatīvām sekām, piemēram, steidzamā procesā, kur atbildētājs neierodas uz tiesas sēdi vai adresāts, lai novilcinātu laiku, acīmredzami nelikumīgi atsakās saņemt neiztulkotu dokumentu, kaut arī var pierādīt, ka šā dokumenta adresāts saprot izdevējas dalībvalsts valodu, kurā šis dokuments ir sagatavots.

53 Līdz ar to uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas 8. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja dokumenta adresāts atsakās saņemt dokumentu tādēļ, ka tas nav sagatavots saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai izdevējas dalībvalsts valodā, ko šis adresāts saprot, nosūtītājs var šo situāciju labot, nosūtot pieprasīto tulkojumu.

Par otro jautājumu

54 Otrais jautājums gadījumā, ja Regulas 8. pants ir interpretējams tā, ka tulkojuma neesamību nevar novērst, ir uzdots, lai noskaidrotu, vai atteikuma saņemt dokumentu rezultātā paziņošanai zūd jebkāda iedarbība.

55 Ņemot vērā atbildi uz pirmo jautājumu, uz otro jautājumu nav jāatbild.

Par trešo jautājumu

56 Ar trešo jautājumu, kas uzdots gadījumam, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir pozitīva, iesniedzējtiesa būtībā jautā, kādā termiņā un kādā veidā tulkojums ir nosūtāms dokumenta adresātam un vai tulkojuma neesamības labošanai ir piemērojami valsts procesuālie noteikumi.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

57 Attiecībā uz termiņu, kura laikā var tikt nosūtīts trūkstošais tulkojums, Nīderlandes un Portugāles valdība atsaucas uz Regulas 7. panta 2. punktu. Tās uzskata, ka tulkojuma nosūtīšana ir jāveic pēc iespēja ātrāk un ka par saprātīgu var uzskatīt viena mēneša termiņu.

- 58 Attiecībā uz tulkojuma nosūtīšanas termiņu Nīderlandes valdība apgalvo, ka, pat ja dokumenta adresātam bija tiesības atteikties saņemt dokumentu, termiņš, ko paredz Regulas 9. panta 2. un 3. punkts, tāpat ir jāievēro. Komisija atzīmē, ka izsniegšanas datums ir jānosaka atbilstoši minētajam 9. pantam. Pēc adresāta domām, ir jāņem vērā tikai tulkota dokumenta izsniegšana, kas izskaidro šās regulas 9. panta 1. punktā ietvertu frāzi “neskarot 8. pantu”. Pēc apelācijas iesniedzēja domām, datums ir jānosaka atbilstoši 9. panta 2. punktam.
- 59 Francijas valdība atgādina, ka procesuālie termiņi ir jānosaka tiesai, lai ļautu dokumenta adresātam sagatavoties aizstāvībai.
- 60 Attiecībā uz tulkojuma nosūtīšanas noteikumiem Leflers, kā arī Francijas un Portugāles valdības uzskata, ka tulkojuma nosūtīšana ir jāveic atbilstoši Regulas prasībām. Nīderlandes valdība turpretī apgalvo, ka nosūtīt var neformāli, bet, lai izvairītos no jebkāda pārpratuma, ir vēlams izvairīties no tā tiešas nosūtīšanas no izdevējas iestādes adresātam un ka būtu labāk to darīt ar saņēmējas iestādes starpniecību.
- 61 *Berlin Chemie* uzskata, ka, ja Tiesai ir jāizlemj, ka tulkojums var tikt nosūtīts, lai garantētu tiesisko drošību, ir jānodrošina, lai šādas iespējas sekas būtu saskaņotas ar Regulas mērķiem.

Tiesas atbilde

- 62 Kaut arī Regulas 8. pantā nav ietvertas konkrētas tiesību normas par noteikumiem, kuri jāievēro, ja, lai labotu situāciju, kad dokumenta adresāts atsakās saņemt

dokumentu tādēļ, ka tas nav sagatavots saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai izdevējas dalībvalsts valodā, ko šis adresāts saprot, ir svarīgi konstatēt, ka Kopienu tiesību vispārīgie principi un citas Regulas tiesību normas ļauj nosūtīt valsts tiesai noteiktas vadlīnijas, lai sniegtu Regulai lietderīgu iedarbību.

- 63 Tiesiskās drošības dēļ Regula ir jāinterpretē tā, ka tulkojuma neesamība ir jālabo atbilstoši šajā regulā paredzētajiem noteikumiem.
- 64 Ja izdevēja iestāde ir informēta, ka adresāts ir atteicies saņemt dokumentu tādēļ, ka tam nav pievienots tulkojums, vajadzības gadījumā uzklāusot prasītāju, tai ir pēc iespējas ātrāk jānosūta tulkojums — kā to var secināt no Regulas 4. panta 1. punkta. Šajā sakarā — kā to piedāvāja Nīderlandes un Portugāles valdības — var uzskatīt par pieņemamu viena mēneša termiņu, sākot ar dienu, kad izdevēja iestāde saņem informāciju par atteikumu, bet valsts tiesai šis termiņš ir jāizvērtē atbilstoši apstākļiem. Ir jāņem vērā arī, ka noteikti dokumenti var būt neparasti gari vai tie ir jātulko valodā, kurā trūkst tulkotāju.
- 65 Tulkojuma nosūtīšanas sekas izsniegšanas datumā ir jānosaka pēc analogijas ar dubulto datumu sistēmu, kas noteikta Regulas 9. panta 1. un 2. punktā. Lai saglabātu Regulas lietderīgo iedarbību, ir būtiski nodrošināt, lai dažādu attiecīgo pušu tiesības tiktu aizsargātas pēc iespējas labāk un sabalansēti.
- 66 Izsniegšanas datums tāpat var būt svarīgs prasītājam, piemēram, ja izsniegtais dokuments ir pamats prasības celšanai, kas ir jāizdara noteiktā termiņā vai kas ir paredzēts prasības noilguma [termiņa] pārtraukšanai. Turklāt — kā tas tika norādīts

šā sprieduma 38. punktā — Regulas 8. panta 1. punkta neievērošanas dēļ nevar uzskatīt, ka dokuments netika izsniegts. Ņemot vērā šos faktus, ir jāuzskata, ka prasītājam ir jāgūst labums attiecībā uz datumu no sākotnējās izsniegšanas sekām ar nosacījumu, ka tas ar pienācīgu rūpību un pēc iespējas ātrāk ir nosūtījis dokumenta tulkojumu.

67 Tomēr izsniegšanas datums tāpat var būt svarīgs adresātam, it īpaši tāpēc, ka tas ir atskaites punkts termiņam prasības celšanas tiesību izmantošanai vai aizstāvības sagatavošanai. Dokumenta adresāta efektīvai aizsardzībai šajā sakarā ir jāņem vērā tikai tas datums, kurā tas varēja ne tikai iepazīties ar izsniegto dokumentu, bet arī to saprast, tas ir, datums, kurā tas saņēma tulkojumu.

68 Valsts tiesai ir jāņem vērā un jāaizsargā attiecīgo lietas dalībnieku intereses. Tādējādi pēc analogijas ar Regulas 19. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu — ja adresāts atteicās saņemt dokumentu tādēļ, ka tas netika sagatavots saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai izdevējas dalībvalsts valodā, ko minētā dokumenta adresāts saprot, un ja atbildētājs neierodas uz tiesas sēdi, tiesai ir jāatliek lēmuma pieņemšana tik ilgi, kamēr netiek konstatēts, ka dokumenta tulkojuma neesamība tiek novērsta un ka atbildētājam ir bijis pietiekami daudz laika, lai sagatavotu aizstāvību. Šāds pienākums tāpat izriet no principa, kas ietverts Regulas Nr. 44/2001 26. panta 2. punktā, un tā ievērošanas pārbaude tiek veikta pirms lēmuma atzīšanas atbilstoši tās pašas regulas 34. panta 2. punktam.

69 Lai atrisinātu problēmas, kas ir saistītas ar veidu, kādā ir novēršama tulkojuma neesamība, un kas nav paredzētas Regulā, kuru Tiesa ir interpretējusi, valsts tiesai — kā tas arī ir norādīts šā sprieduma 50. un 51. punktā — ir jāpiemēro atbilstošie valsts procesuālie noteikumi, cenšoties nodrošināt pilnu Regulas efektivitāti, ievērojot tās mērķi.

70 Turklāt ir svarīgi atgādināt, ka, ja valsts tiesai rodas jautājums par Regulas interpretāciju, valsts tiesa to var uzdot Tiesai ar nosacījumiem, kas noteikti EKL 68. panta 1. punktā.

71 Ņemot vērā visus šos aspektus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka:

— Regulas 8. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja dokumenta adresāts atsakās saņemt dokumentu tādēļ, ka tas nav sagatavots saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai izdevējas dalībvalsts valodā, ko šis adresāts saprot, nosūtītājs var šo situāciju labot, pēc iespējas ātrāk nosūtot dokumenta tulkojumu atbilstoši noteikumiem, ko paredz Regula;

— lai atrisinātu problēmas, kas ir saistītas ar veidu, kādā ir labojama tulkojuma neesamība, un kas nav paredzētas regulā, kuru Tiesa ir interpretējusi, valsts tiesai ir jāpiemēro valsts procesuālie noteikumi, cenšoties nodrošināt pilnīgu minētās regulas efektivitāti, ievērojot tās mērķi.

Par tiesāšanās izdevumiem

72 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **Padomes 2000. gada 29. maija Regulas (EK) Nr. 1348/2000 par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs 8. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja dokumenta adresāts atsakās saņemt dokumentu tādēļ, ka tas nav sagatavots saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai izdevējas dalībvalsts valodā, ko šis adresāts saprot, nosūtītājs var šo situāciju labot, nosūtot pieprasīto tulkojumu;**

- 2) **Regulas Nr. 1348/2000 8. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja dokumenta adresāts atsakās saņemt dokumentu tādēļ, ka tas nav sagatavots saņēmējas dalībvalsts valodā vai izdevējas dalībvalsts valodā, ko šis adresāts saprot, tad atbilstoši noteikumiem, ko paredz Regula, šo situāciju var labot, pēc iespējas ātrāk nosūtot tulkojumu.**

Lai atrisinātu problēmas, kas ir saistītas ar veidu, kādā ir labojama tulkojuma neesamība, un kas nav paredzēts regulā, kuru Tiesa ir interpretējusi, valsts tiesai ir jāpiemēro valsts procesuālie noteikumi, cenšoties nodrošināt pilnīgu Regulas Nr. 1348/2000 efektivitāti, ievērojot tās mērķi.

[Paraksti]